

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби якості
освіти України

01.03.2019 № 01-11/9

(в редакції наказу Державної
служби якості освіти України

23.01.2024 № 01-10/28)

МЕТОДИКА **експертного оцінювання професійних компетентностей** **учасників сертифікації (вчителів початкових класів)**

Методика розроблена для вивчення практичного досвіду учасників сертифікації – вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти.

Система освіти України в умовах інтеграції в європейський простір зазнає значних змін та оновлень. Імплементация міжнародного досвіду вимагає виконання багатьох завдань.

Одним із пріоритетних завдань освітньої політики держави є забезпечення якості освіти та впровадження кращих світових практик. Це залежить від низки факторів, таких як: професійність педагогічних кадрів, їх готовність до ефективної діяльності в умовах змін та прагнення до безперервного вдосконалення фахової майстерності.

Численні зарубіжні дослідження (McKinsey, OECD) підтверджують, що високоефективні освітні системи мають певні спільні складові та використовують подібні інструменти для покращення результатів навчання учнів, зокрема:

- 1) залучення найкращих фахівців до педагогічної діяльності;
- 2) перетворення цих фахівців на ефективних педагогів;
- 3) здатність системи забезпечити найкращі умови навчання для кожної дитини.

Зазначені складові є ефективними, забезпечують істотне поліпшення результатів за короткий проміжок часу та не залежать від культури і системи освіти країни.

В українській освітній системі поєднання цих складових закладено у процедурі сертифікації педагогічних працівників.

Сертифікація – це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічних працівників (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Метою сертифікації є виявлення та заохочення педагогічних працівників з високим рівнем педагогічної майстерності, які володіють методиками компетентнісного навчання і новими освітніми технологіями та сприяють їх поширенню.

Сертифікація – це важливий етап у кар’єрі педагогічного працівника, що забезпечує підвищення якості його професійної діяльності через зовнішнє оцінювання та самооцінювання, осмислення досягнутого та проектування подальшого професійного вдосконалення.

Відповідно до Положення про сертифікацію педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1190 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. №1094), вивчення практичного досвіду роботи учасників сертифікації організовується Державною службою якості освіти України (далі – Служба). Для організації вивчення практичного досвіду роботи учасників сертифікації Служба розробляє та затверджує Методику експертного оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації (далі – Методика).

Під час розроблення Методики враховано Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р, професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста), затверджений Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства 23 грудня 2020 р. № 2736 (далі – Професійний стандарт), Рамку безперервного професійного розвитку вчителів, розроблену Міністерством освіти і науки України спільно з Британською Радою в Україні, Australian Professional Standards for Teachers, Learning standards, teaching standards and standards for school principals: a comparative study, Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers, Supporting key competence development: learning approaches and environments in school education, Road to 21st Century Competencies, Professional standard Teacher EstQF, а також результати опитувань експертів, які залучалися до сертифікації з 2019 по 2022 роки.

Методика має інформаційний, роз’яснювальний та рекомендаційний характер і призначена для використання експертами під час оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації – вчителів початкових класів.

Під компетентністю в цій Методиці розглядається системний прояв знань, умінь, здібностей і особистісних якостей педагогічного працівника, що дають можливість йому успішно вирішувати функціональні завдання, які становлять сутність професійної діяльності.

Методикою передбачено експертне оцінювання 15 професійних компетентностей за 28 критеріями. Кількість критеріїв кожної професійної компетентності максимально узгоджено з переліком трудових дій, визначених Професійним стандартом.

**Кількісний розподіл критеріїв
за професійними компетентностями**

Професійна компетентність	Критерії	Кількість критеріїв
1. Мовно-комунікативна	1.1. Мовно-комунікативна діяльність вчителя	2
	1.2. Розвиток мовно-комунікативних умінь та навичок в учнів	
2. Предметно-методична	2.1. Забезпечення реалізації змістової складової освітнього процесу	4
	2.2. Реалізація технологічної складової освітнього процесу	
	2.3. Моніторинг засвоєння учнями навчального матеріалу	
	2.4. Коригувальна діяльність на занятті	
3. Інформаційно-цифрова	3.1. Використання цифрових технологій в освітньому процесі	2
	3.2. Цифровий етикет та комунікація	
4. Психологічна	4.1. Забезпечення мотиваційної готовності учнів до навчальної діяльності	2
	4.2. Врахування психологічних особливостей учнів	
5. Емоційно-етична	5.1. Розвиток емоційного інтелекту учнів	2
	5.2. Емоційно-етична сфера особистості вчителя	
6. Педагогічного партнерства	6.1. Взаємодія з учнями в освітньому процесі	2
	6.2. Співпраця з батьками учнів, іншими учасниками освітнього процесу	
7. Інклюзивна	7.1. Здатність до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	2
	7.2. Формування в учнів толерантного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами	
8. Здоров'язбережувальна	8.1. Дотримання правил безпеки життєдіяльності	3
	8.2. Формування в учнів навичок безпечної поведінки	
	8.3. Надання домедичної допомоги	
9. Проектувальна	9.1. Проектування освітнього середовища	1

10. Прогностична	10.1. Планування освітнього процесу та прогнозування його результатів	1
11. Організаційна	11.1. Організація освітнього процесу	1
12. Оцінювально-аналітична	12.1. Оцінювання навчальних досягнень учнів	2
	12.2. Формування в учнів навичок самооцінювання та взаємооцінювання навчальних досягнень	
13. Інноваційна	13.1. Обізнаність з інноваційними педагогічними технологіями	2
	13.2. Використання інновацій у професійній діяльності	
14. Здатність до навчання впродовж життя	14.1. Професійний розвиток та професійна співпраця	1
15. Рефлексивна	15.1. Аналіз власної професійної діяльності відповідно до вимог Професійного стандарту	1
Загальна кількість критеріїв		28

Під час експертного оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації методами збирання інформації є:

- спостереження за навчальними заняттями;
- спостереження за самоаналізом навчального заняття;
- аналіз самопрезентації практичного досвіду роботи учасника сертифікації;
- інтерв'ю з учасником сертифікації.

Аналіз самопрезентації практичного досвіду роботи учасника сертифікації. Самопрезентація передбачає розкриття учасником сертифікації власного професійного образу, відображення досвіду та досягнень за останні 2 роки. Тривалість самопрезентації – до **15 хвилин**.

Самопрезентація готується заздалегідь у довільному форматі: розповідь із демонстрацією освітнього середовища, електронна презентація (з аудіосупроводом або без нього), мультимедійна презентація, відеоролик, комбінація форматів. Обов'язковими змістовими складовими презентації є:

- Я – вчитель (коротка інформація про учасника сертифікації);
- Освітнє середовище мого класу;
- Я – учні – батьки;
- Мої здобутки в професії.

Спостереження за навчальними заняттями. Навчальні заняття проводяться учасником сертифікації згідно з календарним планом його роботи та відповідним навчальним планом.

Експерти спостерігають не менше ніж за двома навчальними заняттями. За умови переривання спостереження через повітряні тривоги, відключення електроенергії або з інших причин тривалість спостереження становить:

- не менше ніж 70 хвилин навчального часу у 1-х класах/80 хвилин навчального часу у 2 – 4-х класах під час проведення навчальних занять в очному форматі;

- від 40 до 60 хвилин навчального часу у 1 – 2-х класах/від 40 до 90 хвилин навчального часу у 3 – 4-х класах під час проведення навчальних занять у дистанційному синхронному форматі залежно від кількості навчальних занять учнів у день вивчення.*

Спостереження за самоаналізом навчального заняття.

Після проведення усіх навчальних занять, за якими здійснюється спостереження, учасник сертифікації здійснює самоаналіз одного заняття на вибір експертів.

Експерти спостерігають за умінням учасника сертифікації здійснити об'єктивний аналіз результативності навчального заняття, реалізації поставлених цілей, ефективності використаних технологій, методів і прийомів навчання, дати оцінку навчально-пізнавальної діяльності / активності учнів на занятті тощо.

Самоаналіз дає можливість з'ясувати розуміння вчителем сильних і слабких сторін своєї професійної діяльності, встановити причиново-наслідкові зв'язки для прогнозування подальших навчальних занять. Тривалість самоаналізу – до **10 хвилин**.

Інтерв'ю з учасником сертифікації спрямоване на уточнення показників, які не вдалося простежити за допомогою інших методів збирання інформації, але необхідних для цілісного оцінювання професійної компетентності. Наприклад, за умови відсутності в класі дітей з особливими освітніми потребами оцінити інклюзивну компетентність вчителя експерти можуть через відповідні запитання або моделювання певної ситуації.

Тривалість інтерв'ю з учасником сертифікації **не перевищує 60 хвилин**.

Експертне оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації відбувається впродовж одного дня з використанням цифрових технологій.

У разі повітряної тривоги, відсутності електроенергії, інтернету або за інших причин, які спричиняють переривання вивчення практичного досвіду роботи учасника сертифікації, експерти складають **Акт про переривання вивчення** (Додаток 1). Цей акт експерти складають також у разі виникнення технічних проблем в учасника сертифікації, що унеможливають спостереження за навчальними заняттями.

У разі перенесення дати вивчення практичного досвіду роботи учасника сертифікації на підставі його письмового звернення з наданням обґрунтованих підстав (довідка, листок непрацездатності, наказ ЗЗСО тощо) експертна група складає **Акт про перенесення дати вивчення** (Додаток 2).

---

* Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>.

У випадках, коли встановлено невідповідність даних про учасника сертифікації, поданих під час реєстрації, складається **Акт фіксації невідповідності учасника сертифікації встановленим вимогам** (Додаток 3).

Акти експерти підписують особистим підписом або шляхом накладання кваліфікованого електронного підпису та надсилають їх до територіального органу Служби.

Під час вивчення практичного досвіду роботи учасника сертифікації оцінювання кожної професійної компетентності відбувається за визначеними критеріями, які розкриваються через набір показників. Прояв/реалізація кожного показника фіксується у **Робочій таблиці вивчення практичного досвіду роботи учасника сертифікації** (Додаток 4).

Кожен критерій оцінюється від 1 до 5 балів:

1 (один) бал за критерій виставляється, якщо один або декілька його показників не простежуються / не реалізуються, а інші його показники простежуються фрагментарно / реалізуються мінімальною мірою;

2 (два) бали за критерій виставляються, якщо його показники простежуються фрагментарно та реалізуються мінімальною мірою;

3 (три) бали за критерій виставляються, якщо його показники простежуються іноді та реалізуються певною мірою;

4 (чотири) бали за критерій виставляються, якщо його показники простежуються майже постійно та реалізуються достатньою мірою;

5 (п'ять) балів за критерій виставляються, якщо кожен його показник простежується постійно та реалізується повною мірою.

Бали за кожен критерій вносяться до **Таблиці експертного оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації** (Додаток 5).

Кількість балів за професійну компетентність (P_m), отримана учасником сертифікації від одного експерта, визначається як сума балів, набраних за всіма критеріями цієї компетентності:

$$P_m = \sum_{i=1}^4 n_{mi}$$

$$m = \overline{1, 15}$$

$$i = \overline{1, 4}$$

де n_{mi} — кількість балів за відповідний критерій.

Кількість балів за всіма професійними компетентностями (P), отриманих учасником сертифікації від одного експерта, визначається за формулою:

$$P = \sum_{m=1}^{15} P_m$$

За результатами експертного оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації шляхом вивчення практичного досвіду його роботи експертна група заповнює форму експертного висновку, що підписується всіма експертами експертної групи.

До експертного висновку вноситься кількість балів за кожен критерій, яка визначається як середнє арифметичне значення балів, отриманих від двох експертів за відповідний критерій:

$$n_{\text{сер}k} = \frac{n1_k + n2_k}{2}$$

$$k = \overline{1.1., 15.1.}$$

де $n1_k$ – кількість балів за критерій від першого експерта;

$n2_k$ – кількість балів за критерій від другого експерта.

Загальна сума балів ($N_{\text{заг}}$), набраних учасником сертифікації за результатами вивчення практичного досвіду його роботи, визначається за формулою:

$$N_{\text{заг}} = \sum_{m=1}^{15} n_{\text{сер}k}$$

Загальна сума балів, набраних учасником сертифікації, буде знаходитися в діапазоні від 28 до 140 балів.

Директор департаменту
акредитації та моніторингу

Неля ВЕЛИЧКО

Додаток 1
до Методики експертного
оцінювання професійних
компетентностей учасників
сертифікації
(вчителів початкових класів)

АКТ

від _____ 2024 р.

№ _____

**Про переривання вивчення
практичного досвіду роботи
учасника сертифікації**

Експертна група, у складі:

Експерт 1 _____ ID

Експерт 2 _____ ID ,

яка здійснювала вивчення практичного досвіду роботи учасника сертифікації
(вчителя початкових класів)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
ID учасника склала та підписала цей акт про наступне.

Вивчення практичного досвіду роботи: _____
(метод збирання інформації під час, якого відбулося переривання вивчення)
відбувалося впродовж _____ хвилин (офлайн /онлайн) та було
(підкреслити необхідне)
перервано через _____
(вказати причину: повітряна тривога, відсутність інтернету, електроенергії тощо)

про що засвідчуємо та підтверджуємо власними підписами.

Члени експертної групи:

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

_____

Додаток 2
до Методики експертного
оцінювання професійних
компетентностей учасників
сертифікації
(вчителів початкових класів)

АКТ

від _____ 20__ р.

№ _____

**Про перенесення дати вивчення
практичного досвіду роботи
учасника сертифікації**

Експертна група у складі:

експерта 1 _____ ID
(прізвище, ім'я, по батькові)

експерта 2 _____ ID ,

(прізвище, ім'я, по батькові)

яка повинна була здійснювати вивчення практичного досвіду роботи учасника

сертифікації _____ ID ,

(прізвище, ім'я, по батькові)

склала та підписала цей акт про наступне.

«__» _____ 20__ року до експертної групи звернувся учасник
сертифікації про перенесення дати вивчення практичного досвіду роботи у
зв'язку з _____

(вказати причину)

Наступну дату вивчення буде погоджено з учасником сертифікації та
внесено до графіку вивчень, про що засвідчуємо та підтверджуємо власними
підписами.

Члени експертної групи:

(особистий підпис)

(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

(особистий підпис)

(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

_____

Додаток 3
до Методики експертного
оцінювання професійних
компетентностей учасників
сертифікації
(вчителів початкових класів)

(на бланку територіального управління)

АКТ
фіксації виявлення невідповідності учасника сертифікації встановленим
вимогам

« ____ » _____ 2024 р. м. _____ № _____

Ми, що нижче підписалися, керівник територіального управління
Державної служби якості освіти України у _____,
(область) (прізвище, власне ім'я, по батькові)

та _____
(посада працівника ТУ) (прізвище, власне ім'я, по батькові)

_____
(посада працівника ТУ) (прізвище, власне ім'я, по батькові)

склали цей акт про наступне.

Відповідно до вимог абзацу першого пункту 5¹ Положення про
сертифікацію педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету
Міністрів України від 7 грудня 2018 р. № 1190 (далі – Положення), взяти участь
у сертифікації можуть педагогічні працівники, які на момент реєстрації для
участі в сертифікації працюють на відповідній посаді за основним місцем роботи
та мають стаж педагогічної роботи не менше двох років.

На виконання вимог абзацу другого пункту 7 Положення, Міністерством
освіти і науки України видано наказ від 01 грудня 2023 р. № 1464 «Про деякі
питання проведення сертифікації педагогічних працівників у 2024 році»
(далі – наказ МОН № 1464) у пункті 4 якого визначено, що у 2024 році
сертифікація здійснюватиметься щодо педагогічних працівників, які обіймають
посади вчителів початкових класів.

Як встановлено з отриманих від _____
(назва закладу освіти)

матеріалів, а саме: _____
(довідки про основне місце роботи, розкладу навчальних занять,

копії трудової книжки, наказів закладу освіти тощо),

учасник(ця) сертифікації педагогічних працівників

(прізвище, ім'я, по батькові)

(ІД учасника _____) на момент реєстрації для участі в сертифікації, що проводиться в 2024 році, працював(ла) за основним місцем роботи на посаді _____, що не передбачено пунктом 4 наказу МОН № 1464, а отже не відповідав(ла) та не відповідає вимогам абзацу першого пункту 5¹ Положення.

У зв'язку із фіксацією факту невідповідності учасника сертифікації встановленим вимогам, відповідно до абзацу третього пункту 32 цього Положення вивчення практичного досвіду роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

ІД учасника сертифікації (вчителя початкових класів) _____ не проводиться.

Додатки: на _____ арк. у 1 прим.

Місце і час складання акта: м. _____, вул. _____, _____ поверх, каб. № _____, _____ год. _____ хв.

Начальник територіального управління

Працівники управління

_____
_____
_____
_____

_____

Додаток 4
до Методики експертного оцінювання
професійних компетентностей учасників
сертифікації
(вчителів початкових класів)

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	ID експерта
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	ID учасника

РОБОЧА ТАБЛИЦЯ ВИВЧЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ РОБОТИ УЧАСНИКА СЕРТИФІКАЦІЇ

Професійна компетентність	Критерії	Показники критерію	Методи збирання інформації			
			Спостереження за навчальними заняттями	Аналіз самопрезентації практичного досвіду роботи учасника сертифікації	Спостереження за самоаналізом навчального заняття	Інтерв'ю з учасником сертифікації
1. Мовно-комунікативна	1.1. Мовно-комунікативна діяльність вчителя	Вільно володіє /спілкується державною мовою (мовою національних меншин), використовує сучасну професійну термінологію				

		Виклад думки логічний, послідовний, доступний, з точним формулюванням змісту висловлювання				
		Стиль спілкування відповідає соціальній ролі педагогічної професії				
	1.2. Розвиток мовно-комунікативних умінь та навичок в учнів	Навчає учнів грамотно будувати висловлювання, за потреби коригує мовлення учнів				
		Залучає учнів до жвавого та активного обговорення, вільного висловлювання думок				
		Стимулює учнів до розгорнутих відповідей, формує вміння аргументувати власну точку зору				
		Спостерігає та фасилітує комунікацію дітей між собою				
	2. Предметно-методична	2.1. Забезпечення реалізації змістової складової освітнього процесу	Зміст заняття відповідає обов'язковим результатам навчання			
Звертається до власного досвіду учнів та набутих знань під час вивчення нового матеріалу						
Зміст навчального матеріалу спрямований на формування та розвиток загальнолюдських цінностей						
Застосовує міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей						

	2.2. Реалізація технологічної складової освітнього процесу	Застосовує методики та технології навчання, ефективні для досягнення поставленої мети				
		Дотримується принципу доступності навчання				
		Забезпечує диференційований підхід у навчанні				
		Забезпечує компетентнісний підхід у навчанні				
		Сприяє розвитку критичного мислення учнів				
	2.3. Моніторинг засвоєння учнями навчального матеріалу	Відстежує розуміння учнями навчального матеріалу				
		Приділяє увагу якості виконання завдань				
		Веде педагогічне спостереження та фасилітує роботу учнів				
	2.4. Коригувальна діяльність на занятті	На занятті дотримується балансу між обсягом власної мовленнєвої активності та мовленням учнів				
		Уміє спрямувати увагу учнів на досягнення освітньої мети				
		Адаптує зміст навчального матеріалу залежно від його сприймання учнями				
	3. Інформаційно-цифрова	3.1. Використання цифрових технологій в	Використовує наявні в закладі освіти цифрові (інформаційні) технології та пристрої			

	освітньому процесі	Використовує електронні освітні ресурси, що відповідають основним вимогам Положення про електронні освітні ресурси				
		Використовує особисто розроблені цифрові навчальні та методичні матеріали				
		Поєднує синхронний та асинхронний режими під час дистанційного навчання				
		Використовує цифрові інструменти				
	3.2. Цифровий етикет та комунікація	Дотримується академічної доброчесності під час використання матеріалів з інтернет-ресурсів				
		Навчає учнів правил безпечного користування інтернет-ресурсами				
		Дотримується правил цифрового етикету				
4. Психологічна	4.1. Забезпечення мотиваційної готовності учнів до навчальної діяльності	Застосовує методи та прийоми мотивації учнів до навчальної діяльності				
		Розвиває пізнавальний інтерес учнів				
		Стимулює учнів до активності в освітньому процесі				
	4.2. Врахування психологічних	Здійснює освітній процес з урахуванням вікових особливостей учнів				

	особливостей учнів	Враховує індивідуальні особливості учнів, у т.ч. дітей, які отримали психологічну травму внаслідок військової агресії/вимушено переселилися із зони бойових дій				
		За потреби застосовує вправи на зниження стресового стану в учнів				
		Враховує зміни психології учнів (регресія, зниження пам'яті, концентрації уваги тощо) як наслідок військової агресії				
5. Емоційно-етична	5.1. Розвиток емоційного інтелекту учнів	Вчить учнів розуміти власні почуття, емоції та керувати ними				
		Вчить учнів розуміти емоційний стан інших людей та проявляти емпатію				
		Створює ситуацію успіху				
	5.2. Емоційно-етична сфера особистості вчителя	Педагогічна спрямованість емоцій				
		Володіє навичками емпатії				
		Педагогічно доцільно реагує на дитячі емоції				
		Імідж вчителя відповідає педагогічній професії				
6. Педагогічного партнерства	6.1. Взаємодія з учнями в освітньому процесі	Дотримується принципів педагогіки партнерства, володіє культурою діалогу				

		Створює психологічний комфорт, ділову творчу атмосферу в дитячому колективі				
		Працює над згуртуванням дитячого колективу, створює умови для адаптації дітей із числа ВПО (залучає учнів до спільних рішень щодо навчання, соціальної взаємодії, облаштування освітнього середовища, відпочинку)				
	6.2. Співпраця з батьками учнів, іншими учасниками освітнього процесу	Комунікує з батьками (особами, які їх замінюють), у т.ч. з батьками дітей із числа ВПО щодо їх адаптації, поведінки, успішності тощо у закладі освіти				
Залучає членів сім'ї до участі в освітній діяльності та освітніх проєктах						
Організовує системну та ефективну комунікацію з суб'єктами освітнього процесу (вчитель, учні, батьки) в умовах дистанційного навчання						
7. Інклюзивна	7.1. Здатність до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	Знає нормативні вимоги до організації навчання в інклюзивному класі				
		Знає особливості роботи у команді із залученими фахівцями, зокрема асистентом вчителя				
		Знає необхідні умови успішної соціалізації дитини з особливими освітніми потребами				
	7.2. Формування в учнів толерантного ставлення до дітей з особливими	Володіє методами та прийомами формування в учнів дружнього та неупередженого ставлення до осіб з особливими освітніми потребами				

	освітніми потребами	Попереджає (розповідає, роз'яснює) виникнення психотравмуючих ситуацій у системі міжособистісних відносин: дитина з ООП – однолітки				
		Налагоджує взаємодію батьків дитини з ООП та батьків учнів класу				
8. Здоров'язбережувальна	8.1. Дотримання правил безпеки життєдіяльності	Знає правила безпечної поведінки, в тому числі в різних надзвичайних ситуаціях/умовах воєнного стану				
		Знає правила надання домедичної допомоги				
		Розпізнає зовнішні ознаки погіршення самопочуття дитини				
		Забезпечує відповідність освітнього середовища класу санітарно-гігієнічним вимогам				
	8.2. Формування в учнів навичок безпечної поведінки	Навчає учнів правил безпечної поведінки, у тому числі в умовах воєнного стану (під час обстрілів, евакуації, перебування в укритті; поводження з вибухонебезпечними предметами тощо)				
		Популяризує та демонструє здоровий та безпечний спосіб життя, дотримується санітарно-гігієнічних норм				
		Формує уявлення про булінг /запобігає проявам булінгу				

	8.3. Надання домедичної допомоги	Розпізнає зовнішні ознаки погіршення самопочуття дитини				
		Знає правила надання домедичної допомоги				
9. Проєктувальна	9.1. Проєктування освітнього середовища	Знає вимоги до змістового наповнення освітнього середовища та ефективно використовує його				
		Використовує доцільно дидактичні матеріали та обладнання з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів				
		Проєктує у класі різні освітні осередки: навчання, виховання, розвитку				
10. Прогностична	10.1. Планування освітнього процесу та прогнозування його результатів	Знає вимоги до навчальних програм, вміє планувати освітній процес				
		Користується можливостями академічної свободи вчителя				
		Аналізує зміст навчального матеріалу, прогнозує можливі труднощі його сприйняття та результати засвоєння учнями				
11. Організаційна	11.1. Організація освітнього процесу	Знає вимоги чинного законодавства щодо організації освітнього процесу, в тому числі в умовах воєнного стану				

		Добирає доцільно форми і види організації навчальної та пізнавальної діяльності учнів залежно від формату навчання (онлайн, офлайн)				
		Уміє раціонально розподілити час на занятті, дотримується встановлених часових меж				
12. Оцінювально-аналітична	12.1. Оцінювання навчальних досягнень учнів	Використовує зрозумілі учням критерії оцінювання та аналізує результати їх навчальних досягнень				
		Здійснює індивідуальний підхід під час оцінювання навчальних досягнень учнів				
		Враховує вікові особливості учнів під час оцінювання їх навчальних досягнень				
		Проводить діагностико-коригувальне оцінювання				
	12.2. Формування в учнів навичок самооцінювання та взаємооцінювання навчальних досягнень	Формує в учнів навички взаємооцінювання навчальних досягнень				
		Формує в учнів навички контролю й самоконтролю, спонукає до рефлексії навчальної діяльності				
		Формує в учнів навички самооцінювання навчальних досягнень				
13. Інноваційна	13.1. Обізнаність з інноваційними педагогічними технологіями	Знає сучасні новації/дослідження, педагогічні технології в початковій освіті				
		Шукає нові шляхи розв'язання педагогічних проблем у випадку, якщо не спрацьовують традиційні методи				

	13.2. Використання інновацій у професійній діяльності	Адаптує інновації до використання у власній практичній діяльності, виходячи з особливостей освітнього середовища				
		Має та представляє власні професійні напрацювання (самостійно розроблені)				
14. Здатність до навчання впродовж життя	14.1. Професійний розвиток та професійна співпраця	Планує професійний розвиток для досягнення поставлених цілей				
		Аналізує пропозиції різних суб'єктів освітньої діяльності щодо підвищення кваліфікації				
		Демонструє результати професійного розвитку (наявність відповідних документів)				
		Бере участь у взаємонавчанні, діяльності професійних спільнот, професійних конкурсах, залучається до роботи як освітній експерт, наставник, супервізор, тренер тощо				
15. Рефлексивна	15.1. Аналіз власної професійної діяльності відповідно до вимог Професійного стандарту	Аналізує стан розвитку власних професійних компетентностей та здійснює моніторинг своєї професійної діяльності				
		Володіє навичками самоаналізу і самооцінювання власної педагогічної діяльності				
		Об'єктивний/самокритичний в оцінюванні власної професійної діяльності				

Додаток 5
до Методики експертного
оцінювання професійних
компетентностей учасників
сертифікації
(вчителів початкових класів)

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	ID експерта
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	ID учасника

**Таблиця експертного оцінювання професійних компетентностей
учасника сертифікації**

Професійна компетентність	Критерії	Кількість балів (від 1 до 5)
1. Мовно-комунікативна	1.1. Мовно-комунікативна діяльність вчителя	
	1.2. Розвиток мовно-комунікативних умінь та навичок в учнів	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
2. Предметно-методична	2.1. Забезпечення реалізації змістової складової освітнього процесу	
	2.2. Реалізація технологічної складової освітнього процесу	
	2.3. Моніторинг засвоєння учнями навчального матеріалу	
	2.4. Коригувальна діяльність на занятті	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
3. Інформаційно-цифрова	3.1. Використання цифрових технологій в освітньому процесі	
	3.2. Цифровий етикет та комунікація	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
4. Психологічна	4.1. Забезпечення мотиваційної готовності учнів до навчальної діяльності	
	4.2. Врахування психологічних особливостей учнів	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
5. Емоційно-етична	5.1. Розвиток емоційного інтелекту учнів	
	5.2. Емоційно-етична сфера особистості вчителя	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
6. Педагогічного партнерства	6.1. Взаємодія з учнями в освітньому процесі	
	6.2. Співпраця з батьками учнів, іншими учасниками освітнього процесу	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
7. Інклюзивна	7.1. Здатність до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	
	7.2. Формування в учнів толерантного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами	

	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
8. Здоров'язбережувальна	8.1. Дотримання правил безпеки життєдіяльності	
	8.2. Формування в учнів навичок безпечної поведінки	
	8.3. Надання домедичної допомоги	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
9. Проектувальна	9.1. Проектування освітнього середовища	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
10. Прогностична	10.1. Планування освітнього процесу та прогнозування його результатів	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
11. Організаційна	11.1. Організація освітнього процесу	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
12. Оцінювально-аналітична	12.1. Оцінювання навчальних досягнень учнів	
	12.2. Формування в учнів навичок самооцінювання та взаємооцінювання навчальних досягнень	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
13. Інноваційна	13.1. Обізнаність з інноваційними педагогічними технологіями	
	13.2. Використання інновацій у професійній діяльності	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
14. Здатність до навчання впродовж життя	14.1. Професійний розвиток та професійна співпраця	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
15. Рефлексивна	15.1. Аналіз власної професійної діяльності відповідно до вимог Професійного стандарту	
	<i>Кількість балів за компетентність</i>	
Кількість балів за всіма компетентностями		